



Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

# Studieplan för utbildning på forskarnivå i Arbetsvetenskap

(Doctoral studies in Working Life Science)

Beslut	HS FN 2024-06-13	Dnr.	HS2024/1062	Ersätter	HS2020/941
Giltighet fr.o.m.	2024-06-13	t.o.m.	tillsvidare	Handläggare	Monica Eriksson

## Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2020-09-10 att gälla från och med ht 2020. Reviderad av fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2024-06-13 att gälla från beslutsdatum.

Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen. Utbildning på forskarnivå vid Karlstads universitet ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger.

### 1. Allmänt

Ämnet Arbetsvetenskap är vid Karlstads universitet huvudsakligen samhällsvetenskapligt inriktat. Det byggs upp av analyser av människans arbete och arbetets former. Ordet ”och” är därvid viktigt: det syftar på vår ambition att ta hänsyn till relationen mellan aktör och struktur inom arbetslivet, vilket också markerar den samhällsvetenskapliga orienteringen.

I forskarutbildningen samarbetar vi med arbetsvetenskap vid universitet och högskolor i främst Västsverige. Det sker genom gemensamma kurser och seminarier. Vi har också internationella kontakter som gör det möjligt för doktorander att förlägga en del av sina studier utomlands.

### 2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2):

#### ***Kunskap och förståelse***

*För licentiatexamen skall doktoranden*

- *visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

*För doktorsexamen skall doktoranden*

- *visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och*
- *visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.*

#### ***Färdighet och förmåga***

*För licentiatexamen skall doktoranden*

- *visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra*

*kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,*

- *visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och*
- *visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.*

*För **doktorsexamen** skall doktoranden*

- *visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,*
- *visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,*
- *med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,*
- *visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,*
- *visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och*
- *visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.*

### **Värderingsförmåga och förhållningssätt**

*För **licentiatexamen** skall doktoranden*

- *visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,*
- *visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och*
- *visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.*

*För **doktorsexamen** skall doktoranden*

- *visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och*
- *visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.*

### **Vetenskaplig uppsats/ Vetenskaplig avhandling(doktorsavhandling)**

*För **licentiatexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.*

*För **doktorsexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.*

*(Högskoleförordningen, bilaga 2)*

### 3. Behörighet

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen. (Högskoleförordningen, kap. 7, § 35)

#### 3.1 Grundläggande behörighet

*Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har*

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (Högskoleförordningen, kap. 7, § 39)

#### 3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet att antas till forskarutbildning i Arbetsvetenskap har den som avlagt magisterexamen och skrivit en kandidat- magister- eller masteruppsats med inriktning mot arbetslivsfrågor.

### 4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

### 5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt bedriva sådan utbildning. Urvalet baseras bl.a. på den sökandes forskningsinriktning och dess relevans för ämnets forskningsprogram samt tillgänglig handledarkapacitet och sökandes avsikt att närvara och delta i ämnets forskningsmiljö.

### 6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Forskarutbildning kan genomföras med sikte på licentiatexamen eller doktorsexamen. Licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng (hp) vilket motsvarar två års heltidsstudier. Doktorsexamen omfattar 240 hp vilket motsvarar fyra års heltidsstudier.

Utbildningen innehåller dels en kursdel, dels ett självständigt arbete ("uppsats" resp. "avhandling"). För licentiatexamen omfattar kursdelen 30 hp och uppsatsen 90 hp. För doktorsexamen omfattar kursdelen 60 hp och avhandlingen 180 hp.

## 6.1 Kurser

För licentiatexamen ingår obligatoriska kurser om tillsammans 22,5 hp:<sup>1</sup>

Arbetsvetenskapens klassiker, 7,5 hp

Klassiska arbetsplatsstudier inom arbetsvetenskap, 7,5 hp

Kvalitativa metoder, 7,5 hp, eller

Kvantitativa metoder, 7,5 hp

Här utöver finns utrymme för 7,5 hp kurser som väljs i samråd med examinator och handledare utifrån licentiandens intresseinriktning.

För doktorsexamen ingår obligatoriska kurser om tillsammans 40,5 hp:<sup>2</sup>

Arbetsvetenskapens klassiker, 7,5 hp

Klassiska arbetsplatsstudier inom arbetsvetenskap, 7,5 hp

Samtida litteratur inom arbetsvetenskap, 7,5 hp

Kvalitativa metoder, 7,5 hp

Kvantitativa metoder, 7,5 hp

Forskningsetik, 3 hp

### Läraktiviteter

Obligatoriska läraktiviteter, totalt 2,5 hp:

- Deltagande med egen presentation på en konferens (nationell eller internationell), 1,5 hp
- Aktivt deltagande i ämnets seminarieverksamhet under minst ett års tid (förutom obligatorisk presentation av avhandlingsplan, mitt-seminarium och slutseminarium), 1 hp (1 hp/år)

Här utöver finns utrymme för 17 hp kurser som väljs i samråd med examinator och handledare utifrån doktorandens intresseinriktning. Dessa poäng kan inkludera:

- Doktorandkurser med relevans för det aktuella avhandlingsområdet, vid Karlstads universitet eller andra lärosäten i Sverige eller utomlands.
- Universitetspedagogiska kurser max 4,5 hp (120 timmar).
- Aktivt seminariedeltagande i ämnets seminarieverksamhet<sup>3</sup> (utanför de obligatoriska presentationerna av avhandlingsplan, mittseminarium och slutseminarium), ytterligare max 2 hp (1 hp/år)
- Konferensdeltagande och egen presentation, ytterligare max 3 hp (1,5 hp per konferens)

### Obligatoriska seminarier

För licentiatexamen ska doktoranden ha ett planeringsseminarium inom 3 månader från forskarutbildningens start kopplat till arbetet med ISP samt presentera det pågående uppsatsarbetet vid ett offentligt seminarium med en internt eller externt utsedd granskare när 50–80% av uppsatsens arbete har genomförts.

För doktorsexamen skall doktoranden presentera pågående avhandlingsarbete vid följande offentliga seminarier:

1. Planeringsseminarium: inom 3 månader av forskarutbildning kopplat till arbetet med ISP
2. Halvtidsseminarium: efter avklarande av ca 50% av studierna
3. Slutseminarium: efter avklarande av ca 80% av studierna

Granskaren vid planeringsseminariet kan vara intern (vid ämnet), men halvtid- och

<sup>1</sup> De kursbeteckningar som anges här skall inte uppfattas som kursnamn utan snarare som områden.

Olika kurser kan rymmas under var och en av dem.

<sup>2</sup> De kursbeteckningar som anges här skall inte uppfattas som kursnamn utan snarare som områden.

Olika kurser kan rymmas under var och en av dem.

<sup>3</sup> Aktivt deltagande i seminarieverksamhet kan ge max 3 hp i kursdelen för doktorsexamen. Det är obligatoriskt för doktoranden att aktivt delta i ämnets seminarieverksamhet under minst 1 år av doktorandstudierna (motsvarar 1 hp), fortsatt aktivt deltagande under doktorandstudierna kan ge max 2 hp.

slutseminarium kräver vanligtvis extern granskare. Huvudhandledaren är ansvarig för att utse granskare och avgör när doktoranden har uppfyllt kraven för 50 respektive 80% av studierna.

## **6.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats**

Doktoranden skall utarbeta en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen respektive en vetenskaplig avhandling för doktorexamen. Uppsatsen/avhandlingen kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk, d.v.s. en monografi, eller en sammanläggningsavhandling. Det senaste alternativet förordas av ämnet. Uppsatsen skall försvaras vid ett licentiatseminarium. Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. För mer information se gällande policydokument ”Regler för licentiatuppsats” och ”Regler för doktorsavhandling och disputation”.

Ämnet för avhandlingen väljs i samråd med handledare och examinator.

## **6.3Handledning**

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

## **6.4 Individuell studieplan**

Vid studiernas början skall den forskarstuderande i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan inom sex månader. Studieplanen skall innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen och handledningen. Planen skall också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden.

Den individuella studieplanen skall kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

## **6.5 Examination**

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Licentiatuppsats respektive doktorsavhandling examineras enligt gällande policydokument vid Karlstads universitet.